

van, aki éppen kertészkedik, rádiót szerel vagy ebédel, vagy tán autóbusszon rohan valahová, mert azt hiszi, hogy ha leszáll valahol, akkor egyúttal megérkezett.

Ők most tudták, nincs olyan autóbussz, amellyel sikerül megérkezni, s csaknem félve ültek, a térben valahol, egy társaskocsi belsejében, amelyre a megérkezés-vágy oktondi reményével léptek fel, alig pár perccel ezelőtt. De most már tudták, hogy nem fognak megérkezni, sem együtt, sem külön-külön, mert a megérkezés nem más, mint öncsalás és perpetuális illúzió. Sokáig nem néztek egymásra, de mind a ketten mosolyogtak. Micsoda gazdagság: már nem is kellett nézniök egymást!

A kalauz megnyomott egy csengőt, s ez így, alapjában véve rendben volt. Kislányom, vigyázz azzal a vonalzóval, még megüthetsz valakit. Rőt szoknya lobbant az ajtó előtt, ketten pedig hangosan beszéltek egy már idős, de rendkívül magas emberről. A kislány táskája mögé dugta vonalzóját.

A lány eközben csendben ült, valami szelíd, alig fegyelmezett boldogsággal. Jóel, mikor a lányra nézett, tudta, hogy soha nem fognak beszélni egymással, mert a beszéd: a Logos álarca, bűnbeesett tulajdonság, szükségyszerű pótlék, s a beszéd képességét azért kapták az emberek, mert eljátszották a mondhatatlant. Mennyi értelmetlen fecsegés, mennyi nyelven!

De ők már „elmondták” egymásnak a mondhatatlant. Ez a közös tudás úgy hajolt ki lényükből, mint utas a vonatablakon. Jóel felállt, elgondolkozva. Csak annak volna szabad beszélnie, aki a legmagasabb költemény színvonalán tudna valamit közölni embertársaival. Az ajtónál várta, hogy megálljon a társaskocsi.

Ekkor váratlan dolog történt. A lány, ültében visszafordult és tekintetével elbúcsúzott tőle. Jóel is csak a szemével üzent, boldog-szomorúan, mint aki sorsát követi és nem a kerekarcú „boldogságot”, — aztán nem sokára megállt az autóbussz.

Lesétált, s a lányt nem látta többé.

Tudta, hogy a közeli lakásban egy szomorú nő várja, aki sokáig igen melegsívű volt, de később — lassacskán — megdermedt, majd elrejtette arcát az emberek elől. S attól fogva álarcosan járt mindenhová, de csöndben, panasz nélkül és szótlanul.

Jóel irányt változtatott, s/a pompás villák közt elindult a hegyek felé. Nem jutott messzire. Mikor a hegy közelébe ért, kifújta magát. A jólismert fák csaknem ellenségesen álltak helyükön. Ekkor meghökkent. Érezte, hogy az idegen lány bámulatos szeme mire kötelezi őt. Ezért elindult visszafelé, lassan, megtörten, kötelességszerűen, ama lakás felé, azzal a biztos tudattal, hogy most sem fog megérkezni.

Mikor odaért, lassú léptekkel ment föl a lépcsőn, tétova és imbolygó mozdulatokkal, mint aki kissé részeg. Kulcsot keresett, áthaladt az előszobában, majd benyitott az egyik ajtón. Hirtelen kitárult egy hatalmas fénykocsi, mint akvárium, díszhalként úszó bútorokkal. S a pamlagon ő ült, a Másik mozdulatlanul, nagy szemekkel, dermedten a szenvedéstől, mint néma hal, egy pici szatyor rabságában. És csönd volt.

Bizony, ha eljön az ítélet, nem kérdik, mit tanítottunk, hanem mit cselekedtünk; sem azt nem vizsgálják, mily szépen beszéltünk, hanem mily szentül éltünk.

Mily boldog és okos, aki életében olyan igyekszik lenni, amilyennek halála óráján találatni kíván.

K e m p i s T a m á s